

Järvi-Suomen Energia Oy:n liittymien hinnoittelumenetelmät ja periaatteet

1. Yleistä

Tämä Järvi-Suomen Energia Oy:n (JSE) 15.9.2022 päivätty liittymien hinnoittelumenetelmät ja periaatteet ohje tulee voimaan 1.1.2023 alkaen ja korvaa aikaisemmat hinnoittelumenetelmät ja periaatteet.

Tämä ohje on tehty Energiaviraston 25.6.2020 vahvistamien liittymien hinnoittelumenetelmät dokumentin mukaisesti.

Liittymiä varten rakennettava sähköjakeluverkko perustuu JSE:n verkoston suunnitteluun liittyvät ohjeisiin.

Liittymismaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevien hinnoittelumenetelmien ja periaatteiden sekä voimassa olevien hinnastojen mukaisesti. Pienjänniteliittymän (0,4 kV) liittymismaksu ei ole palautuskelpoinen 1.1.2023 alkaen. Keski- tai suurjänniteliittymän (20 kV ja 110 kV) liittymismaksu ei ole palautuskelpoinen 1.1.2012 alkaen.

2. Liittymien hinnoitteluperiaatteet

Olemassa olevan pienjänniteverkon alueella pääsääntöisenä hinnoittelumenetelmänä käytetään vyöhykehinnoittelua. Vyöhykehinnoittelualan ulkopuolella käytetään ensisijaisesti aluehinnoittelua. Tapauskohtaista hinnoittelua käytetään, jos aluehinnoittelun toteutumiseksi ei ole edellytyksiä.

Keski- ja suurjännitteisissä jakeluverkoissa noudatetaan tapauskohtaista hinnoittelua.

2.1 Vyöhykehinnointelu

Vyöhykkeiden liittymismaksut määräytyvät liittymien aiheuttamien keskimääräisten verkon laajennuskustannusten ja laskennallisen kapasiteettivarausmaksun perusteella.

2.1.1 Vyöhyke 1

Vyöhyke 1 sisältää asemakaava-alueet, mutta ei koske ranta-asemakaavoja eikä vanhoja rantakaavoja. Vyöhykkeen 1 sisältää myös liittymät, joiden suora etäisyys on enintään 100 metriä muuntajasta, jotka eivät ole aluehinnointelun tai palautusehdossa määritellyn alueen sisällä. Liittymismaksu on pääsulakekoon mukainen vyöhykehinta.

Asemakaavat tarkastetaan JSE:n verkkotietojärjestelmästä ja tarvittaessa kunnan vahvistamien tietojen mukaisesti.

2.1.2 Vyöhyke 2

Vyöhyke 2 sisältää liittymät, joiden suora etäisyys verkonhaltijan muuntamosta on enintään 900 metriä tai enintään 200 metriä verkonhaltijan pienjänniteverkosta ja liittymän pääsulakekoko on enintään 3 x 63 A.

Vyöhykkeen 2 hinnoittelua noudatetaan yli 3 x 63 A:n liittymissä, kun suora etäisyys JSE:n muuntamosta on enintään 600 metriä.

Matkat mitataan JSE:n verkkotietojärjestelmästä.

Vyöhykkeen 2 hinnoittelua ei sovelleta liittymiin, jotka ovat aluehinnointelun tai palautusehdossa määritellyn alueen sisällä.

2.2 Aluehinnointelu

Aluehinnointelua käytetään lähtökohtaisesti vain pienjänniteverkossa. Aluehinnointelulla tarkoitetaan tietyn ennalta rajatun, vyöhykehinnointelun ulkopuolelle jäävän, alueen liittyjien liittymismaksujen määrittelyä.

Aluehinta muodostuu jakamalla hinnoittelun kohteena olevalle rajatulle alueelle hinnoittelulla laskettujen liittymien rakennuskustannukset ja alueen liittyjien keskijännitteen kapasiteettivarausmaksut yhteensä, jotka jaetaan alueen potentiaalisten liittyjien määrällä liittymistehojen suhteessa.

Aluehinnoitellulla alueella pientuotannon liittymismaksu ei sisällä kapasiteettivarausmaksua. Kapasiteettivarausmaksu kuitenkin peritään kyseisen liittymän kulutuksen liittymistehon mukaisesti.

Alueella olevien ja vyöhykehinnoittelun piiriin kuuluvilta liittyjiltä peritään vyöhykehinnoittelun mukainen liittymismaksu.

Potentiaalisia liittymiä ovat kaikki olemassa olevat rakennukset tai kaavoitetut rakennuspaikat sekä mahdolliset poikkeuslupakohteet, jotka tarvitsevat sähköliittymää kohtuullisessa ajassa.

Rakennuskynnyksenä edellytetään, että asiakkaiden liittymismaksut alueella ovat vähintään alla olevan mukaisesti:

- Liittymismaksu on enintään 2,5 kertaa vyöhykkeen 2 liittymismaksu, jolloin rakennuskynnys on 50 % toteutettavan verkoston kustannuksista.
- Liittymismaksu on yli 2,5 kertaa vyöhykkeen 2 liittymismaksu, jolloin rakennuskynnys on 60 % toteutettavan verkoston kustannuksista.

Aluehinta on voimassa kymmenen vuotta ensimmäisen liittymissopimuksen päivämäärästä. Sama voimassaoloaika ensimmäisen liittymissopimuksen päivämäärästä koskee vanhoja aluehinnoiteltuja muuntopiirejä tai niiden sisällä olevia alueita 1.7.2005 alkaen, ellei alueen hinnoittelusta ole erikseen muuta sovittu.

Jos alueen rakennuskynnys ylittyy yhden tai useamman liittymän korotetulla aluehinnalla, niin liittymissopimukseen tehdään jälkiliittymälauseke. Jälkiliittymälauseke on hyvitysehto, jonka perusteella liittyjälle tai useammalle liittyjälle palautetaan heidän aiemmin maksamiaan liittymismaksuja siinä vaiheessa, kun heidän rahoittamaansa verkonosaan liittyy uusia liittymiä.

2.3 Tapauskohtainen hinnoittelu

Tapauskohtaista hinnoittelua käytetään keski- ja suurjänniteverkon liittymien hinnoitteluun sekä niihin pienjänniteverkon liittymiin, jotka sijoittuvat vyöhyke- ja aluehinnoittelun ulkopuolelle. Tapauskohtaista hinnoittelua käytetään pienjänniteverkossa aluehinnoittelun sijaan, jos se johtaa liittymän kannalta edullisempaan hinnoitteluun.

Tapauskohtaisessa hinnoittelussa määritellään liittymäkohtaisesti liittymismaksu, joka perustuu kyseisen liittymän rakentamisesta aiheutuviin jakeluverkon välittömiin laajennuskustannuksiin sekä kapasiteettivarausmaksuun.

Tapauskohtaisen hinnoittelun liittymismaksu lasketaan kaavalla $a + b \times P$, missä:

- a on kustannus, joka sisältää välittömät verkkoon liittämiseen aiheutuvat verkon laajennuskustannukset; ei sisällä verkon vahvistamisesta ja kehittämisestä aiheutuvia kustannuksia [€]
- b on kapasiteettivarausmaksu, jolla huomioidaan olemassa olevan verkon keskimääräisiä vahvistuskustannuksia [€/kVA]
- P on liittymisen tehovoima [kVA]

2.3.1 Pienjänniteverkko

Kun liittymä liittyy olemassa olevaan pienjänniteverkkoon, niin käytetään liittymismaksun laskennassa pienjänniteverkon keskimääräistä kapasiteettivarausmaksua.

Liittymän liittyessä muuntamolle, niin käytetään liittymismaksun laskennassa pienjänniteverkon liittymä muuntamolla kapasiteettivarausmaksua.

2.3.2 Keskijänniteverkko

Kun liittymä liittyy olemassa olevaan keskijänniteverkkoon, niin käytetään liittymismaksun laskennassa keskijänniteverkon kulutuksen keskimääräistä kapasiteettivarausmaksua.

Liittymän liittyessä sähköasemalle, niin käytetään liittymismaksun laskennassa keskijänniteverkon liittymä sähköasemalla kapasiteettivarausmaksua.

2.3.3 Suurjännitteinen jakeluverkko

Suurjännitteisessä jakeluverkossa laajennuskustannukset muodostuvat liittymispisteessä tehtävästä tarpeellisesta sähköverkon laajennuksesta. Liittymä toteutetaan joko johdonvarsi- tai sähköasemaliittymänä. Laajennuskustannukset eivät sisällä 110 kV:n johdon tai maakaapelin rakentamista, koska tältä osin kyse on joko hankeluvan mukaisesta liittymän vastuulle kuuluvasta liittymisjohdon tunnusmerkit täyttävästä rakentamisesta tai suurjännitteisen jakeluverkon hankeluvan mukaisesta verkon kehittämisestä.

2.3.4 Jälkiliittymälauseke

Pienjänniteverkon liittymissä liittymissopimukseen tehdään jälkiliittymälauseke, mikäli liittymismaksu on korkeampi kuin liittymätehoa vastaava vyöhykkeen 2

liittymismaksumaksu. Jälkiliittyjälauseke on voimassa 10 vuotta liittymissopimuksen allekirjoituspäivästä.

Jälkiliittyjälauseketta käytetään myös keskijänniteverkon ja suurjänniteverkon liittymissä, jos laajennettu verkko saattaa tulevaisuudessa palvella myös muita liittymiä. Jälkiliittyjälauseke keski- ja suurjänniteverkossa on voimassa 10 vuotta liittymissopimuksen allekirjoituspäivästä.

3. Liittymistehon muuttaminen ja liittymän muutostyöt

3.1 Liittymistehon suurentaminen

Vyöhykehinnittelun piirissä olevan liittymän lisäliittymismaksu on hinnaston uuden ja olemassa olevan liittymän sulakekokoa vastaavien liittymismaksujen erotus.

Muissa kuin vyöhykehinnittelun piirissä olevilla liittymillä liittymistehon korotuksessa lisäliittymismaksu määräytyy liittyjään noudatettavan kapasiteettivarausmaksun hinta kertaa liittymätehon nousun määrä. Jos liittymätehon suurentamisen yhteydessä liittymän liittymispiste muuttuu, niin tämän muutoksen laajennuskustannukset kuuluvat kapasiteettivarausmaksun lisäksi laskettavaan lisäliittymismaksuun.

JSE:lla kaikilla liittyjillä on kolmivaiheinen liittymäoikeus, jolloin kolmivaiheistamiseen liittyvää liittymismaksua ei ole.

3.2 Liittymän koon pienentäminen

Liittymäkoon pienentämistä peritään palvelumaksuhinnaston mukainen maksu eikä se oikeuta asiakasta liittymismaksun palautukseen.

3.3 Liittymispisteen muuttaminen

Liittämiskohdan siirtäminen asiakkaan pyynnöstä on mahdollista vain saman kiinteistön alueella. Siirrosta aiheutuneet muutuskustannukset veloitetaan liittyjältä ja ne ovat arvonlisäverollisia.

Liittymän jännitetason vaihtamisessa vanha liittymissopimus päättyy ja tehdään uudelle jännitetasolle uusi liittymissopimus.

3.4 Liittämisen lisäpalvelut

Jos liittyjä haluaa rakentaa erillisen varasyöttöyhteyden JSE:n verkkoon, niin kyseessä on liittymisjohdon rakentamista vastaava toimenpide. Jos varasyöttöyhteyden toteuttamisessa JSE:n olemassa olevaan verkkoon

rakentamaan vain liittyjää palvelevaa verkostoa, niin verkoston laajennuskustannukset huomioidaan liittymismaksun määräytymisessä.

4. Kapasiteettivarausmaksu

4.1 Kapasiteettimaksu jakeluverkossa

JSE käyttää keskimääräisen kapasiteettivarausmaksun määrittämisessä Energiaviraston julkaisemaa laskentatyökalua, eikä siten ole omaa työkalua kapasiteettivarausmaksun määrittämiseen.

Energiaviraston työkalua käyttäen kapasiteettivarausmaksu määritetään erikseen kullekin käytössä olevalle jännitetasolle sekä liitännöille sähköasemalle ja jakelumuuntamolle. JSE:n parametri laskentatyökalussa ovat:

Tehokulma cos(ϕ)	0,95
Keskijänniteverkko	
Suurin sallittu suunnittelun mukainen jännitteenalenema (%)	5,00 %
Keskimääräinen lähdön pituus (km)	26 km
Jännitetaso (kV)	20 kV
KJ-maakaapelointiaste (%)	24 %
Varasyötön huomioiminen (%)	80 %
Pienjänniteverkko	
Suurin sallittu jännitteenalenema (%)	10 %
Jännitetaso (kV)	0,4 kV
Keskimääräinen 0,4 kV runkojohtolähdön pituus muuntamolta (m)	500 m
PJ-maakaapelointiaste (%)	35 %

4.2 Kapasiteettivarausmaksu suurjännitteisessä jakeluverkossa

JSE on käyttänyt suurjännitteisen jakeluverkon kapasiteettivarausmaksun määrittämisessä Energiaviraston 25.6.2020 vahvistamien liittymien hinnoittelumenetelmät dokumentin mukaista laskentaperiaatetta.

Suurjännitteisen jakeluverkon kapasiteettivarausmaksun määrittämisperiaatteet lyhyesti:

- Lasketaan marginaalikustannus [(€/MVA)/km] johtojen/kaapelien yksikköhintojen ja liityntäpisteiden suurimpien siirtotehojen (1*osajohdin, 2*osajohdin ja 2*2*osajohdin tai kaikkien kaapeleiden) kulmakertoimesta.

- Keskimääräinen kapasiteettivarausmaksu on määritetty keskimääräisen marginaalikustannuksen ja keskimääräisen tehonsiirtoyhteyden pituuden tulosta, joka jaetaan lopuksi kahdella.

4.3 Kapasiteettivarausmaksu tuotannon sähköliittymässä

Mikäli liittymän tuotannon liittymisteho on suurempi kuin kulutuksen liittymisteho, niin liittymän hinnoittelu tehdään kappaleiden 4.3.1 ja 4.3.2 mukaisesti.

4.3.1 Enintään 2 MVA:n tuotantolaitoksen liittäminen

Kapasiteettivarausmaksua ei lasketa tuotannon liittymismaksuun enintään 2 MVA:n tuotantolaitoksella. Jos enintään 2 MVA:n tuotannon ohella on myös kulutusta, kulutuksen osalta kapasiteettivarausmaksu lasketaan liittymismaksuun.

4.3.2 Yli 2 MVA:n tuotantolaitoksen liittäminen

Yli 2 MVA:n tuotantolaitoksella liittymismaksuun lasketaan tuotannon kapasiteettivarausmaksu.

Tuotannon hyödyt on huomioitu tuotannon kapasiteettivarausmaksun määrittämisessä.